

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

2 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 502

13-08-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന മഹോത്സവം പദ്ധതി

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ. ലിനോ ജോസഫ്, ശ്രീ. എം. എം. മണി, ശ്രീ ഐ ബി സതീഷ്, ശ്രീ. എ. പ്രഭാകരൻ</p>	<p align="center">Shri. A. K. Saseendran (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് വന വിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്;</p>	<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് വനവിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യമുള്ള കണ്ടൽക്കാടുകൾ, പുറമ്പോക്കുകൾ, റിസർവ്വ് വനമായി പ്രഖ്യാപിക്കാത്ത വനഭൂമികൾ എന്നിവ റിസർവ്വ് വനമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 237.92 ഹെക്ടറും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ 3.3853 ഹെക്ടറും കണ്ടൽ വനങ്ങൾ വന നിയമം സെക്ഷൻ 19 പ്രകാരം റിസർവ് ഫോറസ്റ്റായി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച് സംരക്ഷിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ, ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ പുറക്കാട് ഗാന്ധിവനം, തൃശ്ശൂർ, മലപ്പുറം, കോഴിക്കോട്, കാസർഗോഡ് ജില്ലകളിൽ യഥാക്രമം 135.3356, 3.3853, 20.78, 2.82, 54.6952 ഹെക്ടർ കണ്ടൽ വനങ്ങൾ (ആകെ 217.0161 ഹെക്ടർ) വന നിയമം സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം 'പ്രൊപ്പോസ്ഡ്' റിസർവ് ഫോറസ്റ്റായി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. റീബിൽഡ് കേരള പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ വനത്തിനുള്ളിലും വനത്തോട് ചേർന്നു കിടക്കുന്ന തെരഞ്ഞെടുത്ത സ്വകാര്യ എസ്റ്റേറ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും സ്വകാര്യ കണ്ടൽ വനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. KIIFB യുടെ കീഴിൽ വനത്തിനുള്ളിൽ ജനവാസമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂമികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച നടപടികൾ വഴി സംസ്ഥാനത്തെ വനവിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
<p>(ബി) കഴിഞ്ഞ പത്ത് വർഷത്തിനിടയിൽ വന വിസ്തൃതിയിലുണ്ടായ വ്യതിയാനങ്ങൾ ദിനാന്തരീക്ഷ സ്ഥിതിയെയും കാലാവസ്ഥയെയും എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കും എന്ന് പഠന വിധേയമാക്കിയിരുന്നോ;</p>	<p>(ബി) വനവിസ്തൃതിയിലുണ്ടായ വ്യതിയാനങ്ങൾ ദിനാന്തരീക്ഷ സ്ഥിതിയേയും കാലാവസ്ഥയേയും എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കും എന്നത് സംബന്ധിച്ച് വനം വകുപ്പിൽ നിന്ന് പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല.</p>

<p>(സി)</p>	<p>മനുഷ്യരും വന്യജീവികളും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി ഈ സർക്കാർ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; ഇതിനായി പൊതു സമൂഹത്തിൽ നിന്നും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുമോ;</p>	<p>(സി) മനുഷ്യരും വന്യജീവികളും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി ഒരു കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി പെരിയാർ, പറമ്പിക്കുളം കൺസർവേഷൻ ഹൗണ്ടേഷനുകളെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. പദ്ധതിയുടെ കരട് തയ്യാറാക്കി ഉദ്യോഗസ്ഥതല ചർച്ചകൾ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ടി കരട് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൊതു ജനങ്ങളുടെയും മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ടവരുടെയും അഭിപ്രായത്തിനായി വനം വകുപ്പ് വെബ്സൈറ്റിലും പത്രങ്ങളിലും പരസ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികൾ, കർഷക സംഘങ്ങൾ, പ്രകൃതിസംരക്ഷണ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന എൻ.ജി.ഒ-കൾ, ഇതര സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ, ശാസ്ത്രജ്ഞർ മുതലായവരുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് വിശദവും സമഗ്രവുമായ ഒരു പദ്ധതി രേഖ ആവിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്.</p>
<p>(ഡി)</p>	<p>വന മഹോത്സവം പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത് എന്തെല്ലാമാണെന്നും ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഈ സർക്കാർ എന്തെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതെന്നും വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) ഹരിതകവചം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണ് വനമഹോത്സവത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. വനവിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വനമഹോത്സവത്തിന്റെ ഭാഗമായി ടെറിട്ടോറിയൽ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് വിഭാഗങ്ങൾ മുഖേന വ്യക്തമാക്കൽ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് വരുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി VSS/EDC പ്ലാൻറിംഗ്, ടൈബൽ കോളനി സെറ്റിൽമെന്റുകളിൽ വനവൽക്കരണം, വന പുന:സ്ഥാപനം, നഗരവനം, വിദ്യാവനം, പുൽമേട് പുന:സ്ഥാപനം, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷണൽ പ്ലാൻറിംഗ്, കയർ ഫൈബർ റൂട്ട് ട്രെയിനർ തയ്യാറാക്കൽ, വനത്തോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന ഗോത്രവർഗ്ഗ കോളനികളിൽ നിന്നുമുള്ള അധിനിവേശ സസ്യങ്ങളുടെ ഉന്മൂലനം/ നദീതടങ്ങളിൽ ജലത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന ജീവികൾക്ക് ഉതകുന്ന രീതിയിലുള്ള തൈനടീൽ, ദുരന്തനിവാരണ വനവൽക്കരണം/ കുറിഞ്ഞിമല സങ്കേതത്തിലെ കുറിഞ്ഞിപ്ലാൻറിംഗ് എന്നീ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണ കുറിപ്പ്

പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യമുള്ള കണ്ടൽക്കാടുകൾ, പുറമ്പോക്കുകൾ, റിസർവ്വ് വനമായി പ്രഖ്യാപിക്കാത്ത വനഭൂമികൾ എന്നിവ റിസർവ്വ് വനമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 237.92 ഹെക്ടറും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ 3.3853 ഹെക്ടറും കണ്ടൽ വനങ്ങൾ വന നിയമം സെക്ഷൻ 19 പ്രകാരം റിസർവ് ഫോറസ്റ്റായി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച് സംരക്ഷിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ, ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ പുറക്കാട് ഗാന്ധിവനം, തൃശ്ശൂർ, മലപ്പുറം, കോഴിക്കോട്,കാസർഗോഡ് ജില്ലകളിൽ യഥാക്രമം 135.3356, 3.3853, 20.78, 2.82, 54.6952 ഹെക്ടർ കണ്ടൽ വനങ്ങൾ (ആകെ 217.0161 ഹെക്ടർ) വന നിയമം സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം 'പ്രൊപ്പോസ്ഡ്' റിസർവ് ഫോറസ്റ്റായി വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. റീബിൽഡ് കേരള പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ വനത്തിനുള്ളിലും വനത്തോട് ചേർന്നുകിടക്കുന്ന തെരഞ്ഞെടുത്ത സ്വകാര്യ എസ്റ്റേറ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും ഇപ്രകാരമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനവാസമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂമികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും സ്വകാര്യ കണ്ടൽ വനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. KIIFB യുടെ കീഴിൽ വനത്തിനുള്ളിൽ ജനവാസമുള്ള സ്വകാര്യ ഭൂമികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സംസ്ഥാനത്ത് വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി വിശദമായ ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് തീരുമാനമെടുത്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പെരിയാർ, പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷനുകളെ, സംസ്ഥാനത്ത് ഉയർന്ന തോതിൽ മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം നിലനിൽക്കുന്ന മേഖലകൾ കണ്ടെത്തി, നിലവിൽ ഇത്തരം സംഘർഷങ്ങൾ നേരിടുന്നതിനായി അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന പ്രതിരോധ-പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത്, മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി വിശദമായ ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ചുമതലപ്പെടുത്തി.

ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ ടീം, ഓരോ ഡിവിഷനിലെയും പ്രധാന സംഘർഷ മേഖലകൾ, ഓരോ പ്രദേശത്തെയും സംഘർഷത്തിന്റെ തൽസ്ഥിതി, സംഘർഷമുണ്ടാക്കുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ഇനം, നിലവിലുള്ള സംഘർഷ പ്രതിരോധ-നിവാരണ സംവിധാനങ്ങൾ, മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായും കാര്യക്ഷമമായും നേരിടുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് വിവരശേഖരണം പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിസംഘർഷ മേഖലകളിൽ അടിയന്തിരമായി നടപ്പാക്കേണ്ട സംവിധാനങ്ങളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം, വന്യമൃഗങ്ങളെ ജനങ്ങളിൽ നിന്നും

വേർതിരിക്കുന്ന നിർമ്മിതികൾ വനാതിർത്തികളിൽ തയ്യാറാക്കുന്നതിനാണ്. ആനക്കിടങ്ങുകൾ, സോളാർ വൈദ്യുത വേലികൾ, ഹാങ്ങിങ്ങ് ഇലക്ട്രിക് ഫെൻസുകൾ, ജൈവവേലികൾ, കരിങ്കൽ മതിലുകൾ മുതലായവ ഫലപ്രദമാണ്. ആദ്യത്തെ 2-3 വർഷങ്ങളിൽ ഇവ നിർമ്മിക്കാമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. മനുഷ്യനും, വന്യജീവികളും നേർക്കുനേർ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉണ്ട്. എസ്.എം.എസ് അലർട്ട്, തേനീച്ചക്കൂട്, ഡ്രോൺ ഉപയോഗിച്ചുള്ള നിരീക്ഷണം, ജനസഞ്ചാരമുള്ള വഴികളിൽ വിസ്കൂ ക്ലിയറൻസ് നടത്തുക മുതലായവ ഇത്തരത്തിലുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളാണ്. നിലവിലുള്ളതും, ഭാവിയിൽ നിർമ്മിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഇത്തരം നിർമ്മിതികളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും, സംരക്ഷണത്തിനുമായി ഒരു സ്ഥിര സംവിധാനവും നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ആനക്കിടങ്ങ്, സോളാർ വൈദ്യുതവേലി മുതലായവയുടെ സംരക്ഷണവും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. അനുയോജ്യമായ വിള ഇൻഷുറൻസും പരിശോധിക്കുന്നുണ്ട്.

വിവരശേഖരണത്തിനായി ഫീൽഡ് ടീം വിവിധ ജനജാഗ്രതാ സമിതികളുടെ യോഗങ്ങൾ നടത്തി വിവിധതലങ്ങളിലുള്ളവരുമായി ചർച്ച ചെയ്തും, സംവദിച്ചും, വന്യജീവി സംഘർഷം നേരിടുന്നതിന് ബൃഹത്തായ സംവിധാനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വന്യജീവി ആക്രമണത്തിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം യഥാസമയം വിതരണം ചെയ്യുക, നിരന്തരം സംഘർഷങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്ന മേഖലകളിൽ സജീവ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുന്നതിന് കോൺഫ്ലിക്ട് മാനേജ്മെന്റ് ടീമുകളെ വിന്യസിക്കുക, ജനവാസ മേഖലകളിൽ എത്തിപ്പെടുന്ന വന്യമൃഗങ്ങൾക്കായി റെസ്ക്യൂ സെൻററുകൾ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുക മുതലായവയാണ് മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ. വനത്തിൽനിന്നും വളരെ അകലെയായുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ പെരുകുന്ന കാട്ടുപന്നികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തും.

നരഭോജിയെന്ന് ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ട കടുവയെയും, ജനവാസമേഖലകളിൽ നിരന്തര ശല്യമുണ്ടാകുന്ന ആനകളെയും പോലെ, അതിഗുരുതര പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാകുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് കൃത്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങളും പദ്ധതിയിലുണ്ട്. പ്രശ്നകാരായ മൃഗങ്ങളെ റേഡിയോ കോളറിംഗ് നടത്തി സദാ നിരീക്ഷിക്കുക, വയനാട്, തൃശ്ശൂർ, പത്തനംതിട്ട ജില്ലകളിൽ കടുവ, മുതല തുടങ്ങിയവയ്ക്കായി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെൻററുകൾ സ്ഥാപിക്കുക, വയനാട്, കോന്നി എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന ആന ക്യാമ്പുകളിൽ ആവശ്യമായ നൂതന സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുക എന്നിവയും പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

വന്യജീവികളുടെ സ്വാഭാവിക ആവാസമേഖലകളിൽ ജലസ്രോതസ്സുകളും, വയലുകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾക്കു പുറമേ, വനപ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും അധിനിവേശ കളസസ്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനും, മണ്ണും ജലവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മാർഗ്ഗങ്ങൾ പദ്ധതിയിൽ

ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ വന്യജീവികൾക്ക് വനത്തിനുള്ളിൽ തന്നെ ഭക്ഷണലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും, തദ്ദേശ അവാജനവാസ മേഖലകളിലേയ്ക്കും, കൃഷിയിടങ്ങളിലേയ്ക്കും ആകൃഷ്ടരാക്കുന്ന സാഹചര്യം കുറയ്ക്കുന്നതിനും സാധിക്കുന്നു. കൂടാതെ, വനപാലകരെ വന്യജീവി സംഘർഷം നേരിടുന്നതിൽ പ്രത്യേകം പരിശീലനം കൊടുത്ത് സുസജ്ജരാക്കുക, റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾക്ക് നൂതന സംവിധാനങ്ങൾ നൽകുക, വനാതിർത്തികളിൽ പ്രദേശവാസികൾക്കായി ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക മുതലായ പ്രവർത്തനങ്ങളും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 500 കോടി രൂപ മുടക്കിൽ 5 വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ഒരു പദ്ധതിയാണ് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

പദ്ധതിയുടെ കരട് തയ്യാറാക്കി ഉദ്യോഗസ്ഥതല ചർച്ചകൾ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കരട് പദ്ധതിയിൽ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവരുടെയും അഭിപ്രായത്തിനായി വനം വകുപ്പ് വെബ്സൈറ്റിലും പത്രങ്ങളിലും പരസ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രതികരണങ്ങൾ ലഭ്യമായി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികൾ, കർഷക സംഘങ്ങൾ, പ്രകൃതിസംരക്ഷണ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന എൻ.ജി.ഒ-കൾ, ഇതര സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ, ശാസ്ത്രജ്ഞർ മുതലായവരുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് വിശദമായ, സമഗ്രമായ ഒരു പദ്ധതി രേഖ ഉടൻ തന്നെ തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.

എല്ലാ വർഷവും ജൂലൈ 1 മുതൽ 7-ാം തീയതി വരെയുള്ള ഒരാഴ്ച രാജ്യമെമ്പാടും വനമഹോത്സവം എന്ന വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഉത്സവം ആഘോഷിച്ചു വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ വനസംരക്ഷണ സമിതികളുടെയും ഇക്കോ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികളുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ വനത്തിനകത്തും വനേതരമേഖലകളിലും വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടി വനം വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്നു. വിവിധ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തിലെ 310 വനസംരക്ഷണ സമിതികളും 169 ഇക്കോ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികളും ചേർന്ന് 9.96 ലക്ഷത്തോളം വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഞാവൽ, പേര, ഇലഞ്ഞി, നെല്ലി, മാതളം, സീതപ്പഴം, പൂവരൾ, മണിമരുത്, നീർമരുത്, കണിക്കൊന്ന, കടംപുളി, ഉങ്ങ്, പുന്ന, ദന്തപാല, അത്തി, കൂവളം, വേങ്ങ, അരിനെല്ലി, പ്ലാവ്, ചാമ്പ, അശോകം എന്നീ ഇനങ്ങളിൽപ്പെട്ട തൈകളാണ് വനംവകുപ്പ് വിതരണം ചെയ്തത്. ഇതിനോടനുബന്ധിച്ച് പരിസ്ഥിതിയുടെയും വനസംരക്ഷണത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും വനസംരക്ഷണ സമിതികളുടേയും ഇക്കോ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികളുടേയും നേതൃത്വത്തിൽ ശുചീകരണ പ്രവൃത്തികളും നടത്തുകയുണ്ടായി.